

Звуци мога краја - извештај о реализацији пројекта

Пројекат *Звуци мога краја* је одобрен на Јавном конкурс у Центра за промоцију науке из Београда у мају 2020. године.

Пројекат је реализован у периоду од октобра 2020. године до априла 2021 године.

Одобрени буџет је био 192.000 динара.

Циљна група су: ученици основних школа, шира јавност, локална самоуправа.

Активности

У августу је отворен Гугл налог са истим именом и коришћен је имејл, Блогер, Јутјуб канал, Гугл Земља, Гугл диск и остале апликације са налога.

25.8.2020. године отворен је блог пројекта под називом *Звуци мога краја* на следећој адреси:

<http://zvucimogakraja2020.blogspot.com>

На блогу је представљена идеја пројекта, тим који треба да је реализује и Признање добијено од ЦПН Београд за ауторски пројекат.

У септембру смо прикупљали информације која места треба обићи и које људе треба интервјуисати (ученици су се информисали код старијих, колеге од колега, пријатеља, познаника, КУД “Абрашевић”...).

Теренска настава је почела у октобру. Због пандемије Covid 19 вируса, на терен је ишао један ауто (не 2 како је планирано) са 1 учеником (не 8 како је планирано), некад 2 наставника, са 2 ученика, уз поштовање свих епидемиолошких мера и одобрење родитеља.

9.10.2020. године у 12:00 др Анђелка Лазић (која је и сама изучавала говор Мачве на исти начин, као и ми музику) је одржала Уводно предавање уживо преко јутјуб канала у коме је представила Мачву (живот мештана, специфичности краја). Линк предавања је:

<https://youtu.be/VoT-Mkv4Dfs>

Терен (октобар, новембар, јануар, фебруар) - прва фаза пројекта

Пре обиласка терена састављена су питања Интервјуа (лист са питањима за саговорнике), посебно за вокалне солисте, посебно за институције и фолклорне ансамбле. Ученик који је ишао са наставником је интервјуисао солисте, групе певача, представнике институција, а наставник бележио одговоре, снимао и фотографисао.

Прво место је било **Петловача у Општини Шабац** у коме су интервјуисани вокални солисти; затим **Мачвански Причиновић**, такође у **Општини Шабац** у коме су интервјуисани вокални солисти и инструментални солиста на фрули, 8.10. и 15.10.2020. године, град **Шабац** и инструментални солиста - гуслар, 13.2.2021. године; **Општина Лозница**, град **Лозница** 14.10.2020. интервјуисана је женска вокална група, 18.1.2021. интервјуисани су кустос Музеја Јадра и гуслар; у **Општини Богатић -насеље Богатић**, интервјуисан је уметнички руководилац Фолклорног ансамбла “Ђидо”, на даљину, 6.11.2020. године; у **Клењу** је интервјуисан вокални солиста из мушке вокалне групе која је некада деловала у том крају 19.10.2020. године; у **Дубљу** су интервјуисани: мушка вокална група (активна), текстописац и солиста. 20.10.2020.; у **Бадовинцима** је интервјуисана мушка вокална група (активна), 21.10.2020. године.

Извештаји са свим интервјуисаним особама из свих насеља се налазе на следећем линку:

http://zvucimogakraja2020.blogspot.com/p/blog-page_46.html

Обрада сакупљених података (новембар, децембар, јануар, фебруар) - друга фаза пројекта

У другој фази **мапирана су насеља** и у апликацији Гугл Земља и урађена је презентација. Линк презентације (покреће се на презентуј у прозору се могу видети фотографије о насељу и музичкој традицији, а онда се покретом стрелице пребацује на следећи слајд):

https://earth.google.com/earth/d/1yNsDsMjv_r_ZkRci4_x43ewEAr76TVDR?usp=sharing

Фотографије су прегледане и сложене. Фотографије које су приложене уз извештаје са терена креиране су са логом ЦПН Београд. Могу се видети старе фотографије са наступа, такмичења.. Све фотографије су објављене на следећем линку:

http://zvucimogakraja2020.blogspot.com/p/blog-page_41.html

Аудио снимци су исечени у целине и лепљени да би у једном видеу било неколико песама, као сплет. Креиран је јутјуб канал на коме су видео клипови свих извођача креирани од аудио снимака и фотографија са наступа. Линк јутјуб канала:

https://www.youtube.com/channel/UC1KeSD1fpOqc5W_fcephLQw

На блогу је видео из сваког насеља, на картици Видео:

http://zvucimogakraja2020.blogspot.com/p/blog-page_1.html

У исто време ученици су радили на часовима музичке културе: презентације насеља у Мачванском округу, старих музичких инструмената, мушке и женске народне ношње Мачве. Најбољи делови су изабрани за Информатор.
У исто време је писан Информатор.

10.3.2021. године најављена је презентација пројекта Звуци мога краја за шири аудиторијум, која је одржана **13.3.2021.** године у 11:00 сати (на блогу је на картици Догађаји на дну странице), на Гугл платформи због епидемиолошке ситуације.

http://zvucimogakraja2020.blogspot.com/p/blog-page_13.html

На презентацији пројекта одржаној 13.3.2021. године најављен је онлајн Наградни конкурс за ученике из свих школа у трајању од 18.3.-1.4. 2021. године, као и презентација резултата пројекта за 9.4.2021. године (на блогу, картица Догађаји).

Постер за Наградни конкурс је послат свим школама у Шапцу и школама учесницама у Лозници.

Све време реализације пројекта нас је пратила лоша епидемиолошка ситуација и немогућност одржавања завршног перформанса на коме је требало да учествује 160 ученика, 10 наставника. Уместо тога решили смо да снимимо видео једне песме у извођењу ученика различитих школа и презентовати га 9.4.2021. године. Направљен је Радни лист за ученике у коме је поступак учења певања, вежбања и снимања песме за заједнички видео. Линк је:

<https://app.wizer.me/preview/GUGJ9Y#.YFdCqaLkOX4.link>

1.-3.4.2021. преслушавање аудио и видео снимака, избор најбољих и слање на аудио и видео монтажу.

7.4.2021. Прегледање радова послатих на Наградни конкурс у ЦСУ у Шапцу у 11 сати.

Жири: др Анђелка Лазих, доктор лингвистике (лектор и рецензент Информатора), Тамара Пејић - Туристичка организација Шапца, Тамара Шендековић - ЦСУ Шабац, Снежана Шалаи Тибор презентер свих радова.

Завршница - презентација пројекта и његових бенефита - трећа фаза

9.4.2021. године одржана је презентација резултата пројекта Звуци мога краја у сали ЦСУ Шабац, у 12:00 сати. Због неповољне епидемиолошке ситуације, презентација је одржана на даљину преко Zoom платформе. У сали су биле аутор пројекта и рецензент пројекта. Снимак презентације је приказан на јутјуб каналу премијерно 9.4.2021. године у 19:00 сати. Линк за праћење је:

<https://youtu.be/2clvy6qf-JI>

Презентован је дигитални Билтен - Информатор који је конципиран у 4 поглавља:

- 1. Увод (О Мачви, историји),
- 2. Музичка традиција Мачве (прва истраживања у Мачви, музичка традиција),
- 3. Освајање музичког терена Мачве 2020/2021. године (извештаји са терена: Шабац - Петловача-Мачвански Причиновић, Лозница, Богатић - Клење - Дубље - Бадовинци.;
- 4. поглавље Прилози - Ноте песама из Мачве (избор), Научи да свираш и певаш, Стари народни музички инструменти у Мачви, Народне ношње и игре у Мачви, Одећа и обућа наших предака, Направи сам, Ношње младе 80-их година 19. века до Првог светског рата.;
- Закључак;
- Изводи из рецензије, Коришћена литература.

У Информатору су QR кодови који воде на странице Блога и читалац може да види сва мапирана подручја и чује извођаче преко јутјуб канала. На последњој страници Информатора је QR код који води на блог.

Информатор је штампан у тиражу од 120 комада, који иду као поклон учесницима уз Захвалнице.

Линк за књигу је:

<https://www.calameo.com/books/006666520e97b3aae4a27>

Такође је презентован заједнички видео ученика из неколико школа у извођењу народне песме из Мачве - *Дрино водо, поздрави ми драго*:

<https://youtu.be/ZErpYEpFAal>

Саопштени су резултати наградног конкурса по категоријама:

http://zvucimogakraja2020.blogspot.com/p/blog-page_13.html

Објављени су и најбољи награђени радови по категоријама:

http://zvucimogakraja2020.blogspot.com/p/blog-page_9.html

На крају презентације закључено је да је улога наставника музичке културе велика и да би требало у Наставном програму један део часова посветити упознавању музичког краја. Ученици би требали истраживачким радом да открију музику и специфичности краја, а онда да организују концерте на којима би била презентована музика из краја.

У пројекту и неким деловима пројекта је било укупно око 115 учесника (извођачи, казивачи, сарадници...) и свима су урађене Захвалнице, на линку:

http://zvucimogakraja2020.blogspot.com/p/blog-page_12.html

Фотографије награђених ученика (ко буде желео) на блогу.
https://zvucimogakraja2020.blogspot.com/p/blog-page_24.html

Неке активности нису биле предвиђене пројектом, али обзиром на епидемиолошку ситуацију већина активности је пребачена на даљину.

Реализатори: координатор пројекта и чланови тима, као и ученици.

Медијска пропраћеност - блог пројекта (око 2.500 прегледа), друштвене мреже фејсбук и твитер, јутјуб канал (укупна гледаност свих видео прилога је 1.863 прегледа, а највише видео заједничке песме - 510 прегледа за 4 дана), сајтови школа, сајт ЦСУ Шабац и фејсбук страница.

<https://www.facebook.com/snezanasalaitibor>

<https://twitter.com/Shaja38>

Проблеми у току реализације пројекта *Звуци мога краја*

У периоду од октобра 2020. године до априла 2021. године била је лоша епидемиолошка ситуација због пандемије вируса Covid 19, а самим тим је била отежана реализација прве фазе пројекта (терена). Прикупили смо контакте више саговорника, али неки нису прихватили да буду интервјуисани углавном због старости и болести у крајње неповољној епидемиолошкој ситуацији.

Други проблем је био пад мотивисаности наставника из Тима за пројект и требало их је стално бодрити.

Трећи проблем је био прекид школе због зимског распуста и преласка наставе на даљину, што је ометало континуитет у раду.

Четврти и велики проблем је забрана певања у школама, а на даљину је веома тешко због различитог протока интернета.

Пети проблем је био забрана окупљања, што је у старту одбацило завршни перформанс. То је једина ставка из пројекта која није остварена, али је у замену снимљено заједничко извођење песме “Дрино водо, поздрави ми драго”.

Бенефити пројекта

Пројекат има много бенефита трајне вредности, доступне широкој јавности:

Блог који има око 2.500 прегледа и може се аутоматски превести на све језике:

<http://zvucimogakraja2020.blogspot.com>

Јутјуб канал (око 1.900 прегледа):

https://www.youtube.com/channel/UC1KeSD1fpOqc5W_fcphLQw

Штампано и дигитално издање Информатора (242 прегледа):

<https://www.calameo.com/books/006666520e97b3aae4a27>

Видео запис заједничког извођења народне песме из Мачве “Дрино водо, поздрави ми драго” (око 520 прегледа):

<https://youtu.be/ZErpYEpFAaI>

Радови ученика који су учествовали на Наградном конкурсy:
http://zvucimogakraja2020.blogspot.com/p/blog-page_9.html

Закључак

Тема музичке народне традиције, као и народне традиције је од великог значаја за очување једног народа. Звуци мога краја је неисцрпна тема и истраживања ће се наставити у будућности, као и завршни перформанс одржати. Сви смо много сазнали радећи овај пројекат, а мислим да ће и шира јавност много тога сазнати о Мачви, јер су сви производи, као и фазе и процес рада јавно доступни. Пројекат је доступан ученицима и они могу да уче извођење неких композиција.

Препорука

Сматрам да би ученици и наставници свих школа у Србији требали кроз наставу и мало другачије часове (ван учионице) да упознају свој крај, не само из предмета музичка култура, јер се ова тема може спојити са свим предметима.

Извештај је приредио:
Снежана Шалаи Тибор, аутор пројекта
и координатор пројектног тима.